

Název projektu	POSELSTVÍ KŘEŠŤANSKÝCH SVÁTKŮ
Název programu	ZŮSTAŇ S NÁMI!
Cílová skupina	Žáci 5. – 9. třídy základní školy
Charakteristika programu	Žáci vstoupí do příběhu posledních dní Ježíše v Jeruzalémě. Stanou se obyvateli města Jeruzaléma v různých společenských vrstvách a různých národností. V těchto rolích si vyjasňují svůj vztah k postavě Ježíše a stávají se součástí soudu Ježíše před Pilátem. Díky tomuto příběhu a rolové hře se žáci zamýšlí nad pojmy manipulace, odvahy a síly postavit se zlu a poznávají poselství Velikonoc z pohledu křesťanů.
Hlavní myšlenka	Jak těžké je postavit se zlu a postavit se většině? Jak se bránit a nepodlehnout manipulaci? Příběh Piláta odsuzujícího Ježíše k trestu smrti na základě tlaku křičícího davu je obrazem, který nám umožňuje zamyslet se nad těmito otázkami a hledat odpovědi v Ježíšově odpuštění, nekonečné lásce a vítězství nad zlem a smrtí v podobě zmrtvýchvstání.
Cíle	<ul style="list-style-type: none"> • žáci se seznámí s příběhem odsouzení Ježíše Pilátem • v rolové hře si uvědomí, jaké to je být součástí většiny či menšiny a jak je tato skutečnost ovlivňuje při rozhodování • na základě prožitku popíše, co je manipulace a zamyslí se nad tím, jak se jí lze bránit • seznámí se s pojmem zmrtvýchvstání a s jeho pojetím z pohledu křesťanství
Průřezová témata	<ul style="list-style-type: none"> • velikonoční tradice • křesťanství, Židé, Bible • mediální výchova – práce s informacemi, riziko manipulace • sebepoznání a sebepojetí • komunikace • lidské vztahy (rozvoj postojů k toleranci, empatii a k harmonickým mezilidským vztahům) • sociální rozvoj • kolektivní práce, práce ve skupinách

SCÉNÁŘ PROGRAMU

- ✧ Aktivita „Kdo tady velí?“: motivační aktivita pro zahřátí
- ✧ Aktivita „Vymezení pojmů“: vysvětlení základních pojmů
- ✧ Aktivita „Obyvatelé Jeruzaléma“: rozdělení rolí, práce s postavou
- ✧ Aktivita „Co si myslím o Ježíši“: představení názorů jednotlivých skupin na postavu Ježíše a tento názor vyjádřit pomocí proxemizace (postojové osy)
- ✧ Aktivita „Ježíš je zatčen!“: informace o zatčení Ježíše pomocí lektora v roli
- ✧ Aktivita „Hesla“: vytvoření hesel, které budou vyjadřovat názor na Ježíše
- ✧ Aktivita „Před Pilátem“: vyjádření názorů skupin na Ježíše, reakce na Pilátovo slova
- ✧ Aktivita „On byl opravdu Boží syn!“: pronášení slov a vět z Bible vypovídající o zmrtvýchvstání
- ✧ Aktivita „Reflexe“

POMŮCKY

- ✧ barevné kolíčky nebo stužky (tři barvy) - pro každého žáka jeden
- ✧ vytištěné karty postav
- ✧ hesla na lístečkách
- ✧ čtvrtky
- ✧ část kostýmu pro velekněze a Piláta
- ✧ hudební nahrávka
- ✧ paškal (velká svíce)

PODROBNÝ KOMENTÁŘ K JEDNOTLIVÝM BODŮM SCÉNÁŘE

AKTIVITA – KDO TADY VELÍ?

- motivační aktivita na rozehrání

- ✧ **Popis aktivity:**

Žáci se postaví do kruhu, jeden z nich jde za dveře. Žáci si určí svého lídra, kterého všichni ostatní napodobují v pohybech. Po domluvě vejde žák, který byl za dveřmi a musí zjistit, kdo vede ostatní.

AKTIVITA – KDO JE JEŽÍŠ

- co víme o postavě Ježíše

✧ **Popis aktivity:**

Lektor se žáků ptá, co vědí o postavě Ježíše, o jeho životě, o tom co hlásal a dělal. V případě potřeby doplní potřebné informace, které nezazněly.

AKTIVITA – VYMEZENÍ POJMŮ

- vysvětlení základních pojmů

✧ **Popis aktivity:**

Lektor předloží postupně na kartičkách nebo napíše na tabuli jednotlivé pojmy a ptá se žáků, zda vědí, co znamenají. Případně informace doplní. S pojmy se bude pracovat během programu a je důležité, aby jim žáci rozuměli.

Pojmy: provincie Judea, velekněží, Hospodin, Boží syn, židovské zákony, Pilát

---

AKTIVITA – OBYVATELÉ JERUZALÉMA

- rozdělení rolí, práce s postavou

✧ **Popis aktivity:**

Lektor rozdělí žáky do 4 – 5 skupin. Každá skupina bude představovat určitou skupinu obyvatel ve městě Jeruzalémě – Židé, Římané, následovníci Ježíše. Je důležité, aby 2-3 skupiny tvořily skupinu Židů, kterých bylo ve městě nejvíce, 1 skupina Římanů, kterých bylo méně a pouze dva žáci, aby byli v rolích následovníků Ježíše. Toto rozložení je důležité pro naplnění cíle tohoto programu. Lektor rozliší jednotlivé skupiny pomocí barev – každý žák si připne na oblečení viditelně barevnou stužku, nebo kolíček, tak, aby bylo možné poznat, kdo k jaké skupině patří.

Lektor rozdává každé skupině kartu postav, ze které se dozví informace o své skupině obyvatel v Jeruzalémě. Společně si tyto informace přečtou a vytvoří společný živý obraz, který bude vyjadřovat jejich skupinu obyvatel v běžném dni (Co dělají obyvatelé jejich skupiny během běžného dne v Jeruzalémě?). Jeden ze skupiny představí skupinu i slovy.

AKTIVITA – CO SI MYSLÍM O JEŽÍŠI?

- představení názorů jednotlivých skupin na postavu Ježíše a tento názor vyjádřit pomocí proxemizace (postojové osy)

✧ **Popis aktivity:**

Lektor vyzve jednotlivé skupiny, aby se podívaly, na svoji kartu postav, kde na druhé straně naleznou informace, o tom, co si jejich skupina myslí o postavě Ježíše.

Lektor postaví doprostřed židli, která bude symbolizovat postavu Ježíše. Každý žák v roli obyvatele Jeruzaléma – své národnostní skupiny vyjádří svůj vztah k Ježíši pomocí postoje vůči židli. (Čím je můj vztah k Ježíši vřelejší, tím blíže se postavím k židli, čím je můj vztah k Ježíši horší, tím dále se postavím – mohu se i otočit zády.). Žáci se mohou vzájemně podívat, kde stojí ostatní. Je důležité, aby žáci svůj vztah vyjadřovali za postavu, ne sami za sebe!

Žáci mohou svůj vztah doplnit i slovy.

AKTIVITA – JEŽÍŠ JE ZATČEN!

- informace o zatčení Ježíše pomocí lektora v roli

✧ **Popis aktivity:**

Lektor uvede žáky do atmosféry Jeruzaléma. Ulice jsou k prasknutí, všude je spousta lidí, všichni se chystají na svátky.

Mezi žáky přichází lektor v roli velekněze, který podává informace o zatčení Ježíše a posledních událostech v Jeruzalémě. Jeho úkolem je „zmanipulovat“ dav (žáky v rolích), aby se postavil na jejich stranu.

Ježíš byl zatčen v zahradě, odvedli ho k Pilátovi. My velekněží chceme, aby ho Pilát potrestal. Ale on, když se dozvěděl, že je Ježíš z Galileje, tak ho poslal ke králi Herodovi, který má Galileu na starost. Ježíš odmítl odpovídat na jeho otázky a Herodes ho poslal zpět k Pilátovi. Teď je Ježíš zase u Piláta a my chceme, aby Ježíše potrestal! Ale Pilát váhá, nezdá se mu Ježíš nebezpečný, ale my víme, že nebezpečný je! Prohlašuje se za Božího syna a vy přece víte, že je to nejvyšší urážka našeho Hospodina! Neustále nás za něco kritizuje. Potřebujeme, abyste přišli před palác Piláta a dali mu jasně najevo, že chceme, aby Ježíše potrestal, protože on je ten jediný, kdo to může udělat. Teď potřebujeme, aby nás bylo slyšet!”

AKTIVITA – HESLA

- vytvoření hesel, které budou vyjadřovat názor na Ježíše

✧ **Popis aktivity:**

Lektor dá skupinám k dispozici několik hesel, napsaných na malých lístečkách, ze kterých si vyberou ty, které vyjadřují jejich postoj k Ježíšovi. (Skupina Římanů si nemusí vybrat žádné heslo.). Vybrané heslo si každá skupina přepíše na čtvrtku, tak aby bylo viditelné.

Hesla:

Prohlašuje se za Božího syna! Je to lhář!

Trest pro Ježíše!

Zaslouží trest!

Nechceme ho tu!

Pryč s Ježíšem!

Potrestej ho!

Ať dostane, co zaslouží!

AKTIVITA – PŘED PILÁTEM

- vyjádření názorů skupin na Ježíše, reakce na Pilátovo slova

✧ **Popis aktivity:**

Žáci se v rolích jednotlivých obyvatel Jeruzaléma vydají společně s veleknězem (lektorem v roli) na nádvoří paláce Piláta. Lektor s žáky přechází přes třídu a skandují hesla. Lektor jako velekněz je povzbuzuje a vyzývá k akci. Nakonec dojdou na druhou stranu třídy, kde na ně čeká druhý lektor v roli Piláta. Skandující dav se před něj postaví. Pilát si sjednává ticho a promluví k davu (k žákům): „Proč přicházíte?“ Velekněz je povzbuzuje, aby odpovídali. Pokud žáci nevědí, lektor v roli velekněze jim napovídá a neustále je burcuje. Pilát pokračuje: „Proč chcete potrestat Ježíše?“ Dav opět odpovídá. Pilát: „Já ale na něm nevidím žádnou vinu.“ Dav opět reaguje. Lektor jako velekněz je neustále povzbuzuje k akci. Pokud se ozývají žáci v rolích, kteří se Ježíše zastávají, velekněz je umlčuje. Nakonec Pilát pronese, že na něm neshledává žádnou vinu, ale jestli si to přejí, že tedy potrestá Ježíše. Umyje si nad tím ruce (lektor to zahraje pantomimou). „Je to vaše věc! *Vyhovím vám, JEŽÍŠE ODSUZUJI K TRESTU SMRTI!!!*“

Záměrně zde nepracujeme s původním biblickým textem a s postavou Barabáše, pro zjednodušení situace. Žákům lze poté říci, jak přesně je tato pasáž popsána v Bibli a že se lidé rozhodovali mezi propuštěním Ježíše nebo Barabáše a že Pilát jim ho pouze vydal.

AKTIVITA – ON BYL OPRAVDU BOŽÍ SYN!

- pronášení slov a vět z Bible vypovídající o zmrtvýchvstání

✧ **Popis aktivity:**

Nechte žáky posadit v tichosti do kruhu zády k sobě. Pokud máte možnost, vytvořte tmu. Pusťte hudební nahrávku, ve které zazní píseň od Kryla a poté slova: „Dokonáno jest“, poté začne hrát další skladba, do které vyslovujete dané výroky (pokud pracujete se tmou, postupně rozsvěcujte světla (např. v podobě lampiček)

Otče odpusť jim, neboť nevědí, co dělají.

Ten člověk byl jistě spravedlivý.

On byl opravdu Boží syn! Proč jste tak vylekaní? Proč jste na pochybách?

Vy se nebojte, vím, že hledáte Ježíše, který byl ukřižován. Není zde, byl vzkříšen, jak řekl. Pokoj vám!

Copak to všechno nemusel Mesiáš vytrpět, než vejde do své slávy?

Nepochybuj a věř! Viděli jsme Pána!

Můj Pán a můj Bůh!

Zůstaň s námi!

Při poslední větě – Zůstaň s námi! – zapalte paškál a vejděte do kruhu mezi žáky.

Pokud nemáte možnost pracovat s tmou a světlem, využijte jenom hudbu, která sama o sobě vytvoří potřebnou atmosféru.

Poté nechte žáky, aby vystoupili z rolí. Žáci si sundají barevné označení a mohou svoji roli i „setřepat“ – všichni společně vyklepou ruce i nohy a uvědomí si, že jsou zde opět sami za sebe.

AKTIVITA – ZE DVOU ZÁSTUPY

- ukázka šíření křesťanství

Lektor sdělí žákům, že v našem příběhu byly jen dva, kteří Ježíši uvěřili a chtěli jej následovat. Ve skutečnosti jich bylo o něco víc, ale proti ostatním byli v menšině. Postupem času se ale tato skutečnost začala měnit, a přibývalo lidí, kteří se nechávali pokřtít a přijímali křesťanství. A toto náboženství se postupně šířilo po celé Evropě a pak i dál. A dnes je křesťanství nejrozšířenějším náboženství na světě, ke kterému se hlásí více než dvě miliardy lidí. (viz mapa https://cs.wikipedia.org/wiki/Sv%C4%9Btov%C3%A1_n%C3%A1bo%C5%BEnstv%C3%AD#/media/Soubor:Religion_distribution.png)

AKTIVITA – REFLEXE

- diskuze, přesah hlavních myšlenek do současného života

☆ **Otázky k reflexi:**

Co se stalo?

- o Co se stalo na konci? Co se stalo s Ježíšem? Jak jste chápali jednotlivé výroky? (Dovysvětlit, čemu věří křesťané a co je poselstvím Velikonoc).

Hra v roli

- o Jak se vám dařilo vžít se do role obyvatele Jeruzaléma? Byla vám vaše role sympatická? Bylo něco, co byste udělali jinak, než vaše postava?

Rozhovor s veleknězem - manipulace

- o Slyšeli jste někdy slovo manipulace? Co znamená? Měli jste pocit, že v této hře někdo s někým manipuloval? Jak jste se cítili? Jak se můžeme manipulaci bránit?

Před Pilátem - postavit se proti většině

- o Jak vám bylo, když jste skandovali hesla? Jak bylo vám, kteří jste byli součástí většiny – Židům? Jak jste se cítili vy, co jste byli Římany? Chtěli jste se přidat na nějakou stranu? Jak bylo vám, co vás bylo nejméně? Měli jste odvahu k tomu, říct svůj názor, i když vás bylo tak málo? Bylo něco, čeho jste se báli? Co by se změnilo, kdybyste se postavili za Ježíše proti davu? Jaký to má smysl postavit se proti většině? Jde to? (Stačí začít od maličkostí – přihlásit se ve škole, když něčemu nerozumím, postavit se za kamaráda, kterému se ostatní posmívají,...)

Pilát – Myji si nad tím ruce...

- o Proč Pilát potrestal Ježíše, když měl pocit, že je nevinný? Myslíte si, že z toho mohl něco získat? Nebo se něčeho bál? Co znamenalo gesto umývání rukou? Co znamená, když někdo řekne, „Umývám si nad tím ruce.“?

Karty postav:

ŽIDÉ – ČLENOVÉ RADY

Jsme Židé, kteří žijí v Jeruzalémě. Jsme členové rady, kteří mají na starost náboženské vedení židovského národa a soudní záležitosti. Pocházíme z nejbohatších a nejvýznamnějších rodin a patříme k té nejvyšší vrstvě v Jeruzalémě. Dohlížíme také na to, aby byly dodržovány všechny zákony našeho židovského náboženství, tak jak nám to nařídil náš Hospodin.

My a Ježíš

Ježíš je buřič a lhář. Prohlašuje se za židovského krále a Božího syna a to je naprosto nepřípustné. Je to naprostá urážka našeho Hospodina! Stýká se s lidmi, kteří jsou na okraji společnosti a se kterými se stýkat nemá! Vzдалuje lidi od našeho Boha. Porušuje naše zvyky, narušuje naše zavedené pořádky! Je potřeba se ho zbavit!

ŽIDÉ – ŘEMESLNÍCI

Jsme Židé, obyvatelé Jeruzaléma. Pracujeme ve městě jako řemeslníci – truhláři, hrnčíři, drobní obchodníci. Peněz máme dostatek a žije se nám tu velmi dobře.

My a Ježíš

Zcela věříme tomu, co o něm říkají naši velekněží. Vydává se za židovského krále a Božího syna. To je největší urážka našeho Hospodina! A to je naprosto nepřípustné! Porušuje naše zvyky, narušuje naše zavedené pořádky!

ŽIDÉ – ZEMĚDĚLCI

Jsem Židé, kteří žijí v Jeruzalémě. Jsme zemědělci, kteří pěstují na polích za městem obilí. Nejsme příliš bohatí, ale o své živobytí se postaráme a ve městě se nám nežije zase tak špatně.

My a Ježíš

Zcela věříme tomu, co o něm říkají naši velekněží. Vydává se za židovského krále a Božího syna. To je největší urážka našeho Hospodina! A to je naprosto nepřípustné! Porušuje naše zvyky, narušuje naše zavedené pořádky!

ŘÍMANÉ

Jsme Římané, obyvatelé města Jeruzaléma. Pracujeme tu jako úředníci, kteří se starají o chod římské provincie Judey. Jsme poměrně bohatí. Máme své římské náboženství a své bohy. Židovskému náboženství vůbec nerozumíme.

My a Ježíš

O Ježíši jsme něco slyšeli. Místní Židé ho nemají vůbec rádi. Nám je celkem ukradený. Někteří lidé tvrdí, že někde někoho uzdravil. Myslíme si ale, že je to pěkná hloupost.

ŽIDÉ – JEŽÍŠOVI STOUPENCI

Jsme Židé, kteří jsou v Jeruzalémě jen na přechodnou dobu. Jsme chudí lidé a přišli jsme do města s Ježíšem. Potkali jsme ho nedaleko města, bylo to neskutečně nádherné setkání a tak jsme se rozhodli, že půjdeme s ním.

My a Ježíš

Ježíše známe, slyšeli jsme ho mluvit a uvěřili jsme tomu, co říká. Viděli jsme ho, jak uzdravil slepého. Ten muž opravdu pak viděl. Ježíš dělá zázraky a přijímá nás za své, i když jsme chudí a nikoho nezajímáme.